

V Praze dne 19. listopadu 2012
Č.j.: 1093/12

Stanovisko komise pro hodnocení dopadů regulace

**k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských
službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů**

I. Úvod:

Návrh zákona si klade za cíl umožnit obousměrný tok informací, a to jak od zpravodajských služeb ČR ke Generálnímu finančnímu ředitelství, tak i směrem opačným. Navrhovanou novelou se tak ve vztahu k zaměstnancům Generálního finančního ředitelství prolamuje mlčenlivost, jíž jsou jinak podle daňového řádu vázáni, a otevírá tak možnost prohloubit spolupráci dotčených orgánů státu ve prospěch efektivnější a transparentnější správy.

V zákoně je zabezpečena podmínka, že informace zpravodajské službě ve službách ČR bude poskytovat výlučně Generální finanční ředitelství. Rovněž u zjištění zpravodajské služby, u nichž lze vzhledem k povaze působnosti zpravodajských služeb předpokládat charakter závažných informací, se předpokládá, že budou poskytována spíše Generálnímu finančnímu ředitelství, jež se vzhledem ke své věcné i místní příslušnosti jeví jako vhodnější adresát než jednotlivé finanční úřady.

II. Připomínky a návrhy změn:

Z textu návrhu vyplývá že zpravodajské služby ČR odpovědně hodnotí riziko ohrožující zájmy České republiky, které roste spolu se zvyšováním vlivu na strategicky významné podniky ze strany netransparentních subjektů nebo subjektů, které nesledují pouze ekonomické cíle. Zda takové subjekty mají při svých podnikatelských aktivitách jiné než ekonomické cíle, nelze v některých případech věrohodně určit bez možnosti prověření finančních toků a spolupráce se správci daně. Riziko se především dotýká bezpečnosti využití zdrojů, nebo stability kapitálového a finančního prostředí.

Především v ochraně významných ekonomických zájmů je pro zpravodajské služby v konkrétních státem sledovaných případech důležité umět včas rozpoznat

a ověřit původ finančních prostředků, tedy kdo se skutečně skrývá za oficiálně prezentovaným subjektem. Často je nutné zjistit, kdo je faktickým příjemcem zisků plynoucích z činnosti daného subjektu.

Vzhledem k tomu, že zpravodajské služby vykonávají svou působnost také na základě zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů, nabízí se využitelnost údajů pocházejících z daňového řízení v rámci prověřování majetkových poměrů při porovnání přiznaných příjmů se zjištěným majetkem a ověřování, zda jsou všechny příjmy řádně zdaněny. Odstranění povinnosti mlčenlivosti pak i v této rovině umožní přímou konzultaci zjištěných nesrovnalostí, která za přetrvávajícího právního stavu není možná.

Legislativní opatření je navrženo ve třech variantách. Varianta nulová neumožňuje pokrok pro proces šetření původu majetku a benefitů vyšetřovaných subjektů. Druhá varianta umožňuje sice potřebný přístup k potřebným informacím, ale neúměrně rozšiřuje okruh osob zúčastněných v procesu pořizování citlivých informací. Třetí varianta prolamuje mlčenlivost správců daně pouze u zaměstnanců Generálního finančního ředitelství, tedy orgánu, jehož území působnost se vztahuje na území celého státu a jehož působnost věcná zahrnuje všechny typy daňových subjektů. Zároveň tato varianta umožňuje udržet přehled o poskytnutých informacích v rámci daňové správy.

U zpravodajských služeb se těžko hodnotí efektivita vynaložených nákladů, ale u dané předlohy je zřejmé, že je přínos značný, protože se procesně týká části procesu identifikace finančních toků, která se vyznačuje vysokou pragmatickou hodnotou informace pro bezpečnostní informační službu a efektivně snižuje neurčitost popisu sledovaných operací a změn stavů. Doporučujeme, aby se předkladatel pokusil o expertní odhad, případně, aby uvedl příklad, jak uvažované opatření snižuje finanční náklady a zkracuje čas potřebný k předmětným postupům prověřování změn finančního stavu sledovaného subjektu.

III. Závěr:

Navrhovatel předložil návrh s poměrně stručnou analýzou RIA, což lze u tohoto předkladu pochopit s ohledem na specifické činnosti informační služby. Návrh je přínosem ke zefektivnění práce informační služby oblasti identifikace bezpečnostních rizik v ekonomické sféře.

Komise RIA přesto navrhuje Závěrečnou zprávu RIA doplnit o kvalifikovaný relativizovaný odhad nákladů ušetřených třetí variantou znění navrhovaného zákona a o závazné podmínky a režim procesu poskytnutí údajů Generálním finančním ředitelstvím oprávněné zpravodajské službě.

Takto doplněnou Závěrečnou zprávu RIA doporučuje komise následně schválit.

Vypracoval: Prof. Ing. Petr Moos, CSc.

Prof. Ing. Michal Mejstřík, CSc., v.r.
předseda komise